

SZARVAS és VIDÉKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr. — Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Búza-utca, 1283. szám, hova a lap szel-
lemi részét illető közlemények és előfizetési
pénzek küldendők.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad
a Nyácsik Soma utóda cég.

Ugyanitt egyes számok is kaphatók.
Hirdetések és nyilttéri közlemények ju-
tányos áron vétetnek fel.

Szentandrás--Szarvason.

A dolgok fejlődésének természetesen rendje úgy hozza magával, hogy egységes területen többé-kevésbé egymásra utalt községek közül annak jut vezérvívői szerep, mely erre fejlettebb közszellem, pezsgőbb társadalmi élet, s általában a közélet minden terén észlelhető fölénye által érdemesíti magát.

A helyi viszonyaink szerint számított Körös-balparti érdekeltiségnek, — melyhez a pusztákat nem is számítva Békés-Szentandrás, Ócsöd, Kondoros községek tartoznak — Szarvas — épen főntebbi oknál fogva nemcsak közigazgatási, de egyszerűsmind szellemi központja is. Az említett helyek velünk folytatott társadalmi érintkezéseikben mi vagyunk a — szív, mely vérkeringésével fejleszti és megnemesíti a provincia életét. Tanintézetünk, járásbiróságunk, piac és vásáraink, lársas összejöveleink, a mindennapi élet ezer gondja-baja,

itt egyesítik a szarvasi járásnak nevezett terület sokoldalú érdekeit.

S ez annyira természetes, és másként nem is képzelhető állapot, melyet csupán az alig másfél-éves békésszentandrás takarékpénztár tudott — vagy akar — fiókinvézetének Szarvasra történt kitelepítése által megcáfolni.

Tényyné váit tehát. A békésszentandrás takarékpénztár részvénytársaság fennállásának második évében fiókinvézetet nyitott Szarvason, hol egy több évtizedes multtal, rendezett anyagi viszonyokkal bíró virágzó intézet szolgálja a lakosság pénzügyi érdekeit.

Az igazgatóság által kibocsátott értesítés szerint a szarvasi ügyfelekkel folytatott érintkezés oly élénk lendületet vett, melynek folytán a részvénytársaság mulhatlanul szükségesnek látta képviseltetéséről itt helyben a telep megnyitása által gondoskodni.

A helyzettel ismeretlen szemlélő előtt épen azon körülmény tűnhet fel szokatlannak, hogy a szarvasiak, mel-

lőzve az általok létesített s fenntartott pénztárat, tömegesen fordulnak költsönök kötéseért a szentandrás pénztárhoz. Már az tapasztalat is, ha egyebet nem, annyit mindenestre jelent, hogy költsön-ügyletek kötésénél a szomszédban enyhébb megítéléssel, s nagyobb bizalommal járnak el, mint nálunk. S ez, — nem habozunk kimondani, — első sorban oka annak, hogy a mi népünk idegenbe indul pénzért, s ez teremtette meg azon visszás állapotot, hogy május 1-ején tényleg megnyitott Szarvason a szentandrásiak telepe, ami helyi viszonyaink között fölösleges is, szégyenletes is a mi takarékpénztárunkra, melynek eddig minden rendelkezés alatti eszközzel kellett volna munkálni a kitelepítés ellen, de mivel ezt tenni elmulasztotta: e nem menthető mulasztást most már az által kell helyre hoznia, hogy nemes versenyben meghátrálásra szorítsa az új intézetet.

De hát csakugyan a váltókölcso-

TÁRCZA.

Első csók.

Miről eddig csak titkon álmodoztam,
Az első csókot nekikdra tettem —
Ott esüggtem rajlad üdvözülve, hosszan,
S ne is tagadd, reszkeltünk mind a ketten.
De csók után oly búsan, kétkedően
Mondd, mért néztlél rám, édes angyalom?
Láttam, hogy vészes alkonyatra gondolsz
A napsugáros tisztá hajnalon . . .

Ne, óh ne adj helyet balsejtelemnek,
Borulj reám gyanútalan szeretve!
Kitárom keblem bármely bűsz elemnek.
Míg biztatóm lesz szived hí szerelme.
Mellotted állok hársként, mely tövében
A kis virágot gonddal védi, ója, —
Vihart föltartok, hőt árnyékra váltok,
Leszek lekednek villámháritója.

Nem ábránd, nem, mely szivemet betölti!
— Az a világot ködként eltakarja,
S kiért szivünk ver, nem hisszük, hogy földi,
Azt fennen hordja föllegeknek karja . . .
Nem ábránd, nem, mely nő és szerte-foszlik!
Én látom az embert föld porában, — s itt él
Tudom, közlünk, ki engem lángra gyujtott,
De asszony szállte bár: jobb mindeniknél.

Tudom, ki vagy, mert nem hevíti szivem
A gyermek-íjű hóhortos szerelme.

Csak az szerelhet mindörökre híven,

Kinél együtt választ a szív meg elme.

Szilárd lettem sok szenvedések árán . .

Ne rémítsen hát balhít, sejtelem!

Ha bizol, s érzed, hogy nem ing a szived,

Hová? Miért? — ne kérdd, csak jer velem!

ZANDIRHÁM.

Szent András-estéje.

Mint igazhíű kalvinista ember, nem igen szeretem az olyan mulatságokat, a melyek böjttel vannak egybekötve.

Azért nem igen rokonszenvezek én a szentek közül Andrással.

Kis kezdő diák koromtól fogva, míg csak az érettségi vizsgán át nem estem, mindig megünnepeltem akarva, nem akarva ezt a napot, pusztán csak azért, mert a házi kisasszonyaim szerették volna tudni, hogy ki és milyen lesz az ő jövendőbelijök; — a mit a mai eszemmel már magam is teljesen érthető kívánságnak talállok.

Mikor az első osztályba jártam, három voltak egy tesfvérek eladóba. Mikor meg a nyolczadikba: öten. Az alatt az apraja is hozzájuk cseperedett.

Pedig mennyi völegény volt ott így András estéjén, mindenféle alaku és formája, csakhogy persze — mind ólomból!

Nem volt az a hüvszer, az ólomöntéstől az álmok megvesztegetéséig, a mit ezen az estén végig ne próbáltunk volna, ama fentebb jelzett nemes czél érdekében.

Elvégre is nekem semminémű kifogásom nem lett volna a jövendőnek ily módon való kikémlése ellen, csak böjttel nem lett volna egybekötve! De Szent-András napján, a mint azt valami takarékos apa legelőször kitalálta, napkeletől naplementig nem szabad enni annak, a ki este kérdegetni akarja a szerencsét.

Én ugyan legfeljebb ha arra voltam kíváncsi egy kicsit, hogy karácsonyra elegetem lesz-e a latinból vagy szekundám, a mit meg sokkal biztosabban és természetesebben kilehettem a tanárom »notiz»-éből, mint az ólmos serpenyőből: de hát a leányok engem is mindig be tudtak vonni a szövetségbe.

Ezen az egy napon legalább engem is családtagnak tekintettek!

Az előző napok valamelyikén pedig a hízótt lúdunknak rendszerint valami olyus-

nők túlszigorú elbírálása fordította volna el nálunk a hitelkereső közönség bizalmát?

Fájdalom, számtalan eset igazolja, hogy olyanoknak, kik személyi hitel mellett elfogadható biztos vagyoni garanciával is rendelkeznek, — váltóikat nem fogadták el nálunk.

No hát ez nem helyes eljárás!

Nem azt akarjuk mi, hogy az igazgatóság, vagy az arra hivatott bizottság könnyelműen s kétséges helyeken veszélyeztesse az intézet pénzt, de annyit az ellenmozgalommal szemben hangosan követelünk, hogy a hol nincs helye és ideje, ott félre a bizalmatlansággal!

A fiókintézet — mint halljuk — most a betétek után fizetendő magasabb kamatláb által kívánja maga részére a tőkegyűjtő közönséget is megnyerni. Igérnek 100 frt betét után 5 frt kamatot tisztán, a mi a tőkeamatadóval 6 frt egy néhány krajcárnak felel meg.

Kétségtelen, hogy ily kecségető ígéret előtt megnyílnak majd a tömött bugyellárisok; de a mi igazgatóságunktól is elvárjuk, hogy fogja tudni, mi a teendő ezzel szemben.

Ezek után még csak két dologra kívánjuk az olvasó figyelmét felhívni, ami nem is oly jelentéktelen, mint tán első tekintetre látszik.

Az egyik azon tapintatos eljárás, mellyel az igazgatóság a takarékpénztári telep választmányát megalakította.

A nélkül, hogy a legtávolabbról

is kétségbe vonnánk a vezetésre és irányításra hivatott erők hitelképességét, itt csak azon közel rokonsági viszonyra utalunk, mely van a szarvasi takarékpénztár hivatalnoki karának egyik tagja s a kitelepített intézet egyik választmányi tagja között.

Legyen e tény ezúttal csak kommentár nélkül felemlítve.

A másik ez:

Nem tudjuk ugyan, mily czímen eszközöltetett a telepnek törvényszéki czégbejegyzése, de hogy az intézett itteni bérhelyiségén kifüggesztett eme felirat: »T a k a r é k p é n z t á r« nem egészen megfelelő a szentandrási takarékpénztári telep jellegének, azt legjobban illusztrálja az az eset, hogy egy endrődi atyafi épen a megnyitás napján megbámulva a cinikus czimfeliratot, azt kérde a mellette elhaladó szarvasi embertől, hogy: »hát szomszéd, mért hozták ide abból a szép nagy házból a spórkasszájukat?« A tájékozatlan idegen azt hitte, — s a felirat után tán nem is alaptalanul, hogy a mi intézetünk cserélt helyiséget.

És hányan lesznek ilyen hitben még a szarvasi tótok közül, ha az a nem eléggé világosan tájékoztató tábla onnan hamarosan le nem kerül. . . .

X.

Városi képviselő.

Szarvas, 1891. apr. 27.

A mai napon tartott városi képviselői gyűlésen a múlt gyűlés jegyzőköny-

féle veszedelme támadt, hogy erre a napra azt okvetlen le kellett vágni.

(Hiába czéloggattam, hogy szegény hátha csak »képzelt beteg!«)

No mert az álmos könyvnek meg tökéletesen osztottam már akkor is azt a véleményét, hogy »ludhust enni jól«

De hát hiába, — a házikisasszonyai jövődő boldogságáért sokat megtesz az ember. (Az öregebbjeiért szívesen bójtöltem volna 48 órájával fejéknél, ha hamarosan elhordták volna őket!)

Este aztán micsoda sürgést-forgást vittünk mi véghez a konyhán!

Kezdtük az ólomöntéssel.

A mi abból állt az ő nagyságáék részéről, hogy egy-egy kávé kanálnyi olvasztott ólmot öntöttek, sorrend szerint egy veder hideg vízbe; az én részemről pedig, hogy az ott állandó alakot öltött ólomdarabot kihalászván: megmagyarázzam, hogy tulajdonképen mit akar az jelenteni.

Lovas katonát-e, vagy pedig kereskedősegédet?

Azt hiszem, hogy Józsefnek sokkal kevesebb dolga volt a Pharaó álmaival, mint nekem ezekkel az ólomdarabokkal.

Az volt az egyedüli szerencsém, hogy könyv nélkül tudtam már, melyik leány kibe

szerelem? A többi aztán a szerencse mellett az én ügyességemtől is függött.

Hanem azért egy alkalommal mégis csúnyán kijátszott a vélellem.

Azaz hogy nem is annyira engem, mint Erzsike kisasszonyt, az első szülött leányunkat.

Ő adta ki mindig az ozsonnámat, meg ő volt mindnyája közt a legnyelvesebb s én — ilyen körülmények között — világos, hogy az ő kegyeire adtam mindig legtöbbet!

Tudtam, hogy halálosan szerelmes az átellenben lakó patikárusba, s úgy gondolkodtam, hogy a legrosszabb esetben is ki fogok nézni a vederből legalább egy rongyos orvosságos üveget.

Beleönti az ólmot; utána nyulok, miközben a mondókámba is belekezek, hogy:

— A ki Erzsike kisasszonyt elveszi, az a boldog halandó nem lesz senki más, mint egy.....

Kihúzó az ólmot, s majd hanyatt estem, a mint megláttam goromba körvonalaít egy bizonyos állatfejnek.

Mintha csak formába öntötték volna!

A lányok kerekre nyitott szemekkel, kíváncsian tekintettek a kezemben tartott ólom-alakra. S mikor időt akartam nyerni, még egyszer előlül kezdtem, hogy:

vének hitelesítése után jelentetett, hogy a járásbírósi új helyiség bérletére vonatkozó szerződésnek közszemlére lett kitétele után sem tétetett ellenészrevétel. A szerződés tehát jóváhagyás s megerősítés végett a megyéhez felterjesztetik.

Két rendes irnok s egy esküdti állás megüresedvén, s a felső rendeletek értelmében a választási cselekmény a jár. szbírói tisztség közbenjöttével tartandó népgyűlés hatáskörébe soroztatván, annak eszközése végett a jár. főszbíró megkerestetni határozatott.

Az utcai járdák koronkinti tisztogatása tárgyában 70-nél több polgár aláírásával támogatott kérvény, mellyel a járdák javítását és tisztántartását a házi pénztár terhére esőnek kimondatni kívánják: azért nem szavaztathatott meg, minthogy a megye által e tárgyban 1884. május 19-én hozott, s m. kir. belügyminister által azon évi aug. 9-én 36444. számmal megerősített szabályrendelet 16. §-a világosan azt tartalmazza, hogy az utcai járdát sár-, hó- és szeméttől a háztulajdonos saját házá előtt mindenkor tisztán tartani köteles, s a ki ezen rendeletet nem teljesíti, a kiküldött rendőr feljelentésére 2 frtól 10 frtig terjedő pénzbírsággal, behajthatatlanság esetén pedig 12 órától egy napig terjedhető elzárással büntetendő.

Ennek kapcsán több oldalról azon indítványok tétettek, hogy a) az utcák szabályozása valahára végleg befejeztessék, b) a járdák koronkint javíttassanak, c) az utcai átjárók a város által tisztíttassanak, d) a nagy piacztér és a munkások telepe, valamint a közhirdetésre szánt helyek, a templomok előtt kiköveztessenek, e) a buzapiacon levő járda a könnyebb közlekedés ezéljából szélesbítettessék, f) az épületi vízcsatornák ügyében hozott szabályrendelet az evang. nagytemplomra is vonatkoztassék stb. Mindeme tárgybani felszólamlások azon-

— »... Az a boldog halandó nem lesz senki más, mint... mint egy...« -- kaczagva kiabáltak közbe, az ólom felé mutogatva — hogy: »Szamár! Szamár!«

És csakugyan az is volt.

Egy percze magam is megdöbbsentem, hogy hogy lehet egy oktalan ólomdarabnak ennyi esze és bátorsága az igazat így kimondani.

De csakhamar eszembe jutott az ozsonna és siettem előterjeszteni abbéli szerény véleményemet, hogy nekem pedig úgy tetszik, mintha a patikárus ur nagyrabcsúlt képmása domborodnék ki ama körvonalak közül!

Hanem egy darab ideig, csak megértett biz' ott az én ozsonnáimon az ólom számázkodása! . . . . .

Másik ilyen szerencse-kisértő szerünk volt a »gombóc-főzés.«

Iskola után én irtam össze valamennyi házassulandó férfi ösmerősünk nevét, apró papír-darabkákra. Ezeket aztán nagy gondosan a gombócokba rakván, a forrni kezdő vízbe egyszerre öntöttük bele. A melyik gombóc hamarabb felvetődött, — az abban levő név gazdájával akárcsak összecskette volna már a pap: olyan bizonyosra vehette ki-ki a magáét.

ban a házi közpénztár soványsága miatt csak »jámbor óhajtasokul« ismertettek és mint egy század mulasztásai a jövőnek kedvezőbb helyzetébe soroztattak teendőül. Annyiban mégis hasznossá váltak a felszólamlások, hogy köztudomásra jutván, azokról vehben elmélkedni s esetleg azokat időszakonként foganatosítani, a városi atyáknak feladata leend. Az evang. egyház mindazáltal fel fog szólíttatni, hogy a temploma ereszeit vizesatornákkal lássa el.

A városi orvos, Dr. Fuchs Ede, orvosrendőri s népmozgalmi jelentéséből (az első évnegyedről) érdekes statisztikai adatul szolgál az, hogy: a születési szaporúság 84. — Az elhaltak között volt 70—75 éves férfi 3, nő 8; 75—80 éves férfi 2, nő 6; 80—85 éves férfi 4, nő 1.

Sipos Soma, városunk kötelékéből nem régiben kilépett vadászterületi bérlőnek, a bér elengedése iránti folyamodványa, 9 igenlő és 10 fentartó szavazattal nem teljesíthetőnek találtatott.

Végül Apostag, duna-árvizkárosult község segélyezéséül 10 frnyi összeg szavaztatott meg, s ezzel az ülés befejeztetett.

Rendelet.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t. cz. 3. §-a következőleg szól:

»A kereskedelmi miniszter felhatalmaztatik, hogy saját hatáskörében rendeleti uton határozza meg:

a) azon iparnemeket, melyeknél azért, mert az üzem félbeszakítása lehetetlen, vagy a folytonos üzemben tartást a fogyasztó közönség vagy a közforgalom igényei vagy valamely hadászati vagy egyéb közérdek, jelesen ipari indokok feltétlenül megkövetelik, az ipari munka az első szakaszban megjelölt szünetnapokon is végezhető lesz.

Az én puritán elveimmel ugyan sokkal jobban megegyezik vala, ha a papiros helyett — teszem fel — egy kis baracklekvárt helyezünk a gombócokba: de hát a házi-kisasszonyaiért — mondom — még az elveivel is megalkuszik sokszor az ember!

... A jó Isten bölcs akarata szerint nem maradhatunk mindig gyermekek s én egyszer azon vettem észre magam, hogy a görög órákon, az ég kék színű borítékjához kezdem hasonlítani a legkisebb házi kisasszonyomnak, Jolánkáknak a szeméit, ütemes verssorokban.

Jött az András estéje.

Most már nekem is megengedték, hogy a leányismerőseim nevét a magam számára feljegyezhessem. Kaptam erre a czélra öt darab külön gombócokat.

Én aztán olyanformán segitettem a szerencsének, hogy mind az öt papirosra a Jolánka nevét jegyeztem rá reszkető kezekkel.

Hátha így hamarabb kijön — gondoltam magamban!

Maga Erzsí kisasszony állt a fazék mellé kanállal. Én voltam természetesen a legkíváncsibb!

... Nem sokat értek a főzéshez, de

b) azon módozatokat, melyek mellett azok a kisiparosok, kik maguk, segédek és tanonezok igénybevétele nélkül lakásukon dolgoznak, a munkaszünet alól felmenthetők.

E rendeletek megállapításánál a kereskedelemügyi miniszter a belügyi és földmívelésügyi miniszterrel, Horvát-Szlavonországokra nézve, a horvát szlavon-dalmátországi bánnal egyetértőleg jár el.

A kereskedelemügyi miniszter ezen rendeleteket, valamint az ezeken később eszközölt módoztatásokat utólagosan az országgyűlésnek bemutatni köteles.

Az ezen §-ban foglalt felhatalmazás alapján tehát rendelem, hogy az ipari munka az alább felsorolt iparnemeknél ugyancsak az alább előadott módozatok mellett vasárnapokon, valamint Szent István király napján is végezhető lesz és pedig:

I. Mert az üzem félbeszakítása lehetetlen:

1. az agyag, porcellán, majolika és kőedény iparnál, nemkülönben a mész-, fész-, cement és tégláégető iparnál kizárólag az égetési munkák;

2. a bőriparnál a kavarási és bőrforgatási ipari munkák, de csak legfeljebb d. e. 9 óráig;

3. a cukoriparnál a cukorgyártási időszak alatt; és

4. az eczet iparnál a feltöltési és az erjedési műveletek körül végzendő ipari munka;

5. a fehérítési iparnál elkerülhetlenül végzendő ipari munka legfeljebb délelőtti 10 óráig;

6. a gépiparnál a sürgős és halaszthatatlan javítási munkák és legfeljebb déli 12 óráig;

7. a keményítő iparnál és

8. a kőolajfinomító iparnál azon ipari munkarész, mely a végzendő művelet természeténél fogva félbeszakítást nem tűr;

9. a légszesz iparnál, kizárólag a légszesz előállítására szükséges ipari munka,

laikus ésszel máig se tartom természetesen, hogy öt fővő gombóc o;yszere üsse fel viz alól a fejét.

Erzsí kisasszony rosszat sejtethetett az én ijedt arczomról s egymás után kezdte sorra bontogatni az én titkomat. Hiába könyörögtem, hogy inkább mind megeszem, csak ne bántsa!

Le voltam leplezve. Jolán beszaladt, én kiszaladtam s gombóc nélkül is menten kitalálta az egész familia, hogy hanyadán vagyunk.

Hanem a gombócokra azóta is mindig görbe szemmel tekintek!

Hogy pedig ezek a jóslatok mennyire válnak be igaznak és mennyiben nem? Az iránt már Szent Andrást kérem megintépellálni!

Annyit én is elárulhatok, hogy az én házi kisasszonyaim --- a legkisebb kivételével — máig is mind otthon vannak.

És e miatt bizonyos szemrehányó önvád fog el engem néha-néha.

Mert ha a böjtölés csakugyan olyan komoly része ezeknek a szertartásoknak: úgy megvallom, egy kicsit én is hibás lehetek!

SZABOLCSKA MIHÁLY.

10. a malmoknál az őrlési művelet;

11. a műkertészeti iparnál, a mennyiben a növények öntözése, szellőztetése, vagy rögtöni átültetése elkerülhetlenül szükséges;

12. a papír és papírpép iparnál a félbeszakítást nem tűró munka;

13. a pótkávé és katángszárító iparban azon ipari munka, mely ősszel a répa vagy gyökér feldolgozására és szárítására elkerülhetlenül szükséges;

14. a serfőző és maláta iparnál és

15. a szesz iparnál, valamint a szeszfinomító és élesztő iparnál végzendő és félbeszakítást nem tűró munka;

16. a színyomásnál és kékfestésnél végzendő azon munkák, melyek a folytonos üzem félbe nem szakíthatása miatt szükségesek;

17. a vas- és aczélműveknél a magas kemenczék, olvasztók- kavaró pesteknél és az azokkal egybekötött hengerműveknél és öntödéknél, valamint a kocsz és pörkölő kemenczéknel előforduló félbeszakítást nem tűró munkák;

18. a vegyészeti iparnál, a mennyiben az üzem egyes műveletei fennakadást nem szenvedhetnek: nevezetesen az izzó-, lángs olvasztó kemenczéknel, ólomkamarák és retortáknál folyó munkák;

19. a villamos erőt előállító telepeknél előforduló ipari munka;

20. a zománczozott vasedény iparnál az olvasztási, égetési és ónégetési munkák;

II. Mert a fogyasztó közönség igényei a folytonos üzembentartást megkövetelik:

1. a borbély- és fodrász iparnál;

2. a cukrász- és sütemény iparnál;

3. a fűszer, bor, thea s csemege, gyümölcs, tej és liszt kereskedések, valamint a szatócok és kofák üzlete;

4. a fürdő üzletek;

5. a hentesek és a kolbászkészítők iparánál az előállítás legfeljebb déli 12 óráig, az elárusítás ellenben korlátozás nélkül;

6. a kisiparosoknál sürgősen rendelt javítási munkák bevégzésére szükséges ipari munka d. e. 10 óráig; lakásoknak sürgős átalakításánál szükséges munkák, a hatóságilag szabályozott költözködési időszakot megelőző s követő egy-egy hétben;

7. a mészáros és vadkereskedő iparnál csupán az árusítás és az is csak déli 12 óráig;

8. a nyomda iparnál azon ipari munka, mely sürgős hirdetések, színlapok, gyászjelentések nyomtatására okvetlenül szükséges;

9. a pékiparnál;

10. a szódavíz elárusítása;

11. a szállodák, vendéglők, sör-, bor-, kávémerések és kávéházak;

12. minden egyéb kereskedelmi, illetve elárusító üzletnél legfeljebb d. e. 10 óráig;

13. ha valamely üzlet, mely állami egyedárúság tárgyát képező cikkek elárusítására fel van jogosítva, e mellett más cikkek vételével vagy elárusításával is foglalkozik, vagy, a mely ugyanézen üzletelyiségben más ipart is gyakorol: az ezen utóbbi üzletkörre nézve ugy az 1891. évi XI. t. cikknek, mint a jelen rendelet hatálya alatt áll.

14. A törvényes munkaszüneti napra

eső hetivásáron, elárusítás csak délelőtti 10 óráig tarthat.

15. A törvényes munkaszüneti napra eső országos vásárokon az elárusítás a jelen rendelettel korlátolva nincsen és ezen napon az országos vásár helyén létező kereskedői és ipari elárusítás is korlátlanul gyakorolható. Önként értetik, hogy ezzel az egyes országos vásárok tekintetében fennálló törvények és szabályrendeletek nem érintetnek és hogy jelesen az 1868. évi III. t. cz. 19. §-a szem előtt lesz tartandó.

III. Mert a közforgalom, valamely hadászati vagy egyéb közérdek a folytonos üzemben tartást feltétlenül követeli:

1. A vasúti és hajózási üzemek, valamint a posta-, távirdai és távbeszélő üzemeknél előforduló ipari munka;

2. hadászati szempontból sürgős építkezési, felszerelési, vagy szállítási ipari munkák;

3. árvíz és más elemi csapás elleni védelmi munkák;

4. oly ipari munka, mely a nyilvános közlekedés és közbiztonság érdekében halasztást nem szenvedhet;

4. ünnepélyeknél bármily díszítési munka;

6. a társas- és bérkocsi ipar;

7. a hordár és targonczás ipar;

8. a temetkezési vállalatok.

IV. Az idézett törvény 3. §. b) pontja szerint ipari munkát végezhetnek a mondott napokon azon önálló kisiparosok, kik maguk és pedig segédek és tanonczaik, valamint más segéd munkások igénybevétele nélkül lakásukon dolgoznak.

V. A jelen rendeletben az egyes munkákra, illetve műveletekre nézve engedélyezett kivétel csakis azon munkásokra és segéd személyzetre vonatkozik, mely az illető munkánál, illetve műveletnél tényleg alkalmazva van.

VI. A jelen rendelet az 1891. évi XIII. t. czikkkel egyidejűleg 1891. évi július hó 15-én lép életbe.

MI UJSÁG?

— Protestans százados jubileum. A hazai ág. hitv. evang. egyházak egyetemes gyűlési határozatból mai napon: máj. 3. országos prot. ünnepet ülnek. Mert épen ma száz éve, hogy a két evang. »hitvallás minden egyházában hálaadás mondatot! a mindenható istennek és a tárgyhoz alkalmazott egyházi beszédek tartattak a néphez, »meggyöngyített jogaink és szabadságunk visszaállításáért.« Szarvasi ág. h. ev. egyházunkban is megünnepelik a százados jubileumot úgy a tót, mint a magyar nyelvű istentiszteleten, mely alkalommal offeratoriumok, azaz gyűjtések fognak eszközölni a *Leopoldinum* javára. Vajha bételnének püspökünk: Főtisztelendő és Méltóságos *Sárkány* Sámuel körlevelének szavai, s »midőn az 1791. évi alaptörvény emlékére közegyházunk országos szerte ünnepélyes istentiszteletet tart: az emlékeztetés nap minden evangélikust ott találna az Isten házában!«

— Hymen. A szarvasi leánykoszorú egyik ékes virágát: *Fisbein* Etelka k. a.-t, *Fisbein* Ignác, szarvasi kereskedő leányát, áldozó csőtörtőkön d. u. 4 órakor vezeti

oltárhoz az izr. templomban Dr. *Balla* Henrik, b.-gyulai ügyvéd.

— Örömnép. A főgymn. ifjúság önképzőköre évzáró nyilvános ülését, az u. n. »örömnép«-et, áldozó csőtörtőkön — máj. 7. — d. u. 3 órakor fogja megtartani a főgymnasium dísztermében — közelkező pogrammal: 1. »Hymusz az éjhez« Bethoventől, éneklí az ifjúsági férfidalkar. 2. Alélnök-titkári megnyitó. Irt a, s felolvassa Makula Károly. 3. Tetemre hívás (Arany) szav. Zitkovszky Béla, VII. 4. Schill Ferdinánd, tört. jellemzés, irta: Tarnay Ivor, VIII. felolvassa Makula. 5. Hamis tanu (Arany) szav. Bácsi Gyula, VII. 6. Az esernyő, vigbeszély, németből szabadon átdolgozta: Schwieger S. VII. 7. A légy, monolog, (franciából ford. Hevesi) szav. Szeremlei Mihály VIII. 8. Vajda Péter, jellemrajz, irta s felolvassa: Balázs Ádám VII. 9. Angyal és ördög (Szász K.) szav. Furherr Béla VIII. 10. Induló, éneklí az ifjúsági férfidalkar.

— Bosnyák Károly, az egykori halászelki uradalom népszerű vezetője, ki egy év óta a *Hadik Barkóczy*-féle zólyom-megyeyi birtokon volt tisztartói minőségben, mint örömmel értesülünk, visszatért közélünkbe, a magyar alföldre, s már f. hó 3-án átvette a Károlyi-féle mágocsi uradalom igazgatását.

— Tornáünnepély. Főgymnasiumunknak a budapesti orsz. tornaversenyen részt vevendő tanulói az útiköltség részbeni fedezésére vasárnap máj. 10-én d. u. 5 órakor mérsékelt belépti-díj mellett *disztornázást* fognak rendezni a Csernák-féle magyar iskola udvarán. Belépti-díj: ülőhely 20, állóhely 10 kr. Felhívjuk reá az érdeklődő közönség figyelmét. Mivel a versenyben több egészen szegénysorsú tanuló is részt vesz, az itteni ünnepély pedig előreláthatólag kevés segítséget nyújt az erre utaltaknak: óhajtanó volna, hogy úgy egyesek, mint testületek tehetségükhöz mértén járulnának az utazás és 2 napi fennidőzés költségeihez, és segítenék elő ifjúságunkat — úgy lehet, egész életre kiható eredményű vállalkozásában.

— Eljegyzés. *Kövcsey* Ödön, nagylaki aljárásbíró, a mult héten tartotta eljegyzését Aradon *Neumann* Aranka k. a.-nyal, a nem rég elhunyt *Neumann* Károly, volt fazekasvarsándi evang. lelkész bájos és szeretetreméltó leányával. A menyasszony, kinek rokonszenves megjelenése s megnyerő vidám kedélye élénk emlékezetében van a szarvasiaknak is — nővére *Neumann* Jenő, szarvasi főgymn. tanárnak.

— Kicsinyek öröme. A jótékony nőegylet által segélyezett magán-ovoda május 30-án a Gr. Károlyi-kertben majálist rendez.

— Felügyelő bizottsági gyűlést tartott mult hó 30-án *Benka* Gyula elnöklele mellett a szarvasi húsfogyasztó részvénytársaságnak e célra kiküldött bizottsága. Elnök a gyűlésnek bejelenté, hogy utánjárás mellett sem sikerült a szövetkezet életfejlesztésére vonatkozó összes jegyzőkönyveket megszereznie, s úgy összeállítania, hogy azokból az egylet hí képét vethetné az egybe kért bizottság elé. Erre nézve a bizottság fölkérte az elnököt, hogy az alapszabályok eredetijét az igazgató választmány jegyzőkönyveit s a felügyelőség jelentéseit lehetőleg a legközelebbi bizottsági gyűlésig megszerezze. A bizottság további

teendőiről általánosságban tett említést az elnök s véleményadásra kérte föl ez irányban a tanácskozókat. Mire nézve határozatott, hogy az alapszabályok értelmében az egylet 3 évre alakulván, a kellemetlen anyagi helyzet nem szolgálhat okul arra, hogy magát most feloszlassa. Ellenkezőleg, épen a társulás üdvös gondolatának érdekében mindent el kellene követnünk, hogy a szövetkezet az adott bajokból kibonyolódjék s életképessé erősödjék. Ami pedig a választmány gondjaira bizott pénzkezelést illeti, a kiküldött bizottság nem ismer más módot, mint hogy az igazgatóság felelőssége tudatában leszámoljon. Mert hiszen a befizetett részvénytőkének semmiképen elveszni nem szabad. Ezzel a bizottság ülése befejeztetett.

— A főgymn. ifjúság keddi majálista iránt nagy az érdeklődés úgy városunkban, mint általában a vidéken. Mint halljuk, nemcsak a közelebbi szomszédos közösségek intelligentiája vesz részt, hanem nagy számmal jönnek vendégek Csaba, Gyula, Orosháza, Tót-Komlós, Mezőtúr, sőt még Hódmezővásárhelyről is. Az időjárás, úgy látszik, oly hosszas készülődés után megemberelte magát, a verőfényes májusi napok meghozták az ifjúság tavaszi örömét s ifjaink freménytől dagadó kebelével várják a kedves nap felderülését, mely rövid időre kiszakítja őket az iskolai kötelezettség mindennapi korlátaiból élvezni a természet évenként visszatérő de mindig új szépségeit. Óhajtanó, hogy közönségünk a délutáni órákban minél korábban vonuljon ki, s emelje a szép tavaszi mulatságot!

— Virághullás. Kovács Albert csorvási jegyző 8 éves leánykáját Ilonkát, a szülék örömét és szemefényét 3 napi kínos szenvedés után a halál hirtelen elragadta a szülék ölelő karjaiból. A leányka hült teteimet folyó hó 1-jén kísérték ki nagy részvét mellett az örök nyugalom helyére. Az Isten adjon vigasztalást a mélyen bánkódó szüléknek.

— Esküvő. Popják Mariskának Popják György, előnyösen ismert szarvasi építésznek testvérhúgának Szerdán, f. hó 29-én esküdtött örök hűséget az ág. h. ev. templomban *Brauner* Károly férfi-szabó. A esküvést barátságos lakoma követte, melyen a városi intelligencia is szép számmal volt képviselve.

— Talált pénz. A szarvasi rendőrség hivatalában bizonyos összeg talált pénz van letéteményezve. Igazolt tulajdonosa ott jelentkezhethet az átvételre.

— Hány kémény van Szarvason? A szarvasi kéményseprők állandó javadalma zása czéljából a városban levő összes kémények házról házra bejárással helyhatóságilag összeirattak. A város e tekintetben két részre osztott s a választó vonalat a Nagytemplom-utca képezi. Az éjszaki felőli rész özv. Sall Ferenczné, a déli rész pedig Koszáli Jánosné birodalmához tartozik. — Van ugyanis a déli városrészben napi használat alatt kémény: zárt = 176, nyitott = 468; időszakonkinti használat alatt: zárt = 289, nyitott = 49. Az éjszaki városrészben napi használat alatt: zárt = 304, nyitott 1183; időszakonkinti használat alatt: zárt = 289, nyitott = 15. — Szarvas városában tehát, mely 1830 belső telket szá-

mit, összesen 2649 kémény áll fent. Ezen száraz statisztikai adatból egy irástudó azon felfedezést tette, hogy ha minden egyes kémény havonként egyszer tisztítatik 20 kr. díjfizetés mellett, úgy a város lakosságára évenként 6,357 frt 60 krnyi teher súlyosodik, vagyis az égő anyag árát ide sem számítva a fönnbbi összeg egyszerűen füstbe megy. (Hát a füst a konyhai szépség szeméből mennyi drága könnyet facsar ki? *Szedő*.)

— Vörös május Kondoroson. Tiszta égen vörös fényben kél a nap tüzes golyója. Egy számnélküli zenekar járja be a falut Kossuth indulót nyaggatva, mi eléggé vészjósló. A faluban több építkezés van soron. Folytatják-e vajjon ma? . . . Az előző napokban hallatszott csöndes fenyegetés, hogy ha valaki munkába áll: megjárhatja, még »le is ütögethetik« — így szól az ijesztgetés. De az idő nem kedvez a henyelésnek s már előbb az esőjárás sokat hátráltatott. Ime az épülethez téglát hordanak fuvarosok; a kőmives rakja a falat. Egy drótos is öblös hangon munkát keres. Ime, azok közül egy, a ki az ünneplést emlegette. Megszólítom. »Hová siet Mihály?« »Hát bizony, kérem, sietnem kell: sok a dolgom.« »Deiszen május 1-je van?« »Nem bánom én kérem; ha csak valaki ki nem üti kezemből az ásót, én le nem teszem; hanem hát azt próbálja!« Különben úgy volnánk, hogy talán majd csak vasárnapra halasztjuk az első májuts. Tehát a józanság győzött!

— A szarvasi takarékpénztár tegnapi gyűlésen a szomszédos szentandrászi pénzüntézet által kezdeményezett ellenmozgalmal szemben a kamatlábak megváltoztatására nézve hozatott határozat.

— Ló-állítás. Városunkban a hadsereg számára leendő besorozás céljából f. hó 4., 5. és 6. napjain veszik vizsgálat alá a lovakat, és pedig máj. 4. az 1—600. maj. 5. a 600—1200. maj. 6. az 1200—1830. házszám alatt lakók s a tanyaiak és szőlőbeliek tartoznak lovaikat elővezetni. Kik csikós vagy vemhes kancáikat a sorozás alól felmenteni akarják, igazolniok kell az állami vagy igazlvánnyal ellátott ménekkel eszközölt fedezést; ellenkező esetben kérelmüknek hely nem adatik.

— **Minek tartunk divatlapot?** Hiszen a »Képes Családi Lapok« »Nő a házban« című mellékletén a divatlevelek és divatképek, a divat minden mozzanatáról, minden újabb tüneményéről hűségesen értesítenek, s azonkívül közleményei a magyar családok háztartásának, gazdaságának minden ágát szakszerűen tárgyalják. A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapesten, nagy koroná-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámokkal.

— Felhívjuk olvasóink figyelmét *Szóchy* János és társának mai számunkban közölt hirdetésére!

Selyemszövet maradókat az eredeti árból, 25⁰/₁₀₀—33¹/₃⁰/₁₀₀ és 50⁰/₁₀₀ leengedéssel küld öltözék- vagy darab-számra, portó- és vámmentesen **Honneberg G.** gyári raktára (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** Minták forduló postával küldetnek. Levelekre 10 krajczáros levélbélyeg ragasztandó.

CSARNOK.

Berlini képek.

Irta: *Székelyné Solyom Emma.*

(Vége.)

A ki Németország fővárosának környékét is élvezni óhajtja, kellemes kirándulásokat tehet Charlottenburgba, Potsdamba és Sans souci-ba Charlottenburg 30,000 lakost számláló külvárosa Berlinnek, az uralkodó fejedelem nyaraló kastélyával. A hársak alól egyenes út vezet ki, a brandenburgi kaputól. Folyvást a »Thiergarten«-nak nevezett erdőszeg illatos árnyas fasorai alatt járunk, parkirozott tiszta utakon, tavak, emlék szobrok, szabad pázsit részek, virágos parthiek és enyhe sűrűségek mellett. Az erdő vadas kert volt a XVI. században, I. Frigyes aztán gyönyörű ligetlé alakította át, a közönség használatára. A nagy erdőn túl van a tulajdonképeni állatkert, a »Zoologischer-garten«; különféle országok állataival dús osztályával és minden fajnak külön díszes palota és pavillon építve, kínai, japáni zulu és keleti stílusban impozáns délszaki rikító színekkel festett és művészi faragványokkal ékesített épületekkel, lépten nyomon találkozunk, melyekben a legszebb példányu állatok dús kiállításban láthatók.

Az állat-gyűjtemény kiegészítő osztályát képezi a belvárosban levő »aquarium«, melynek kivált művésziesen készített föld alatti szikla barlangjai, s fantasztikus berendezése méltó a megtekintésre. Egy föld alatti labirinthban képzelet magát a tájékozatlan idegen az először tett körutja alkalmával. Félhomályban, sziklák közt, tekervényes utakon jár, és ezer féle állat visongását, bömbölését, szárnycsalógásait hallja, s látja megvilágított üveg alatt a mélységes tenger szörnycsodáit állatban és növényben.

A Charlottenburgi főúton elérjük a »Flóra kertet«, melyben Berlin legnagyobb szerű vigadója és 19000 köbméter nagyságú pálmaháza. Valóságos tündéerkert, az első emberpár Paradisomára emlékeztető csodaszép hely. Ausztráliai növények, óriási pálmák, terebélyes levelű díszbokrok, melyek alatt lugasok pihenőre hívogatnak, a sziklákból vizesések és csermelyek váltakozva kápráztatják a szemlélőt. Az előkelő világ itt szokta tartani mulatságait és diszünnepeit. Tündéri látvány este villany-fény mellett pazarul kivilágítva e földi Édenkert, katonazene hangjai mellett hullámszik a nép a pálmák alatt.

A »Flóra kert« szomszédságában fekszik a terjedelmes királyi kastély. Két szárnyú emeletes épület, vas rácszattal kerített tágas előudvar. A tetőzettel csinos torony emelkedik. Itt töltötte a gégebeteg II. Frigyes császár élte végső napjait. A kastély nyugati végén van az orangeria és a színház. Mellettek nyílik egy kapu, a szobrokkal, tavakkal és szép kilátást nyújtó halomokkal díszített udvari angolkertbe. Ennek legkisebb része, a »mauzoleum« felé vezető mély árnyéku egyenes fenyősor.

A gránitból épített kupolás sir kápolna halotti csendjét mi sem zavarja a hatalmas fenyők és szomorú füzek lehajló lom-

bozata alatt. A kápolna belseje tágas tereméből és kisebb előcsarnokból áll, melynek falait eszszolt márványburkolat borítja. A világosság a kupola kék festésű ablakain, ég színben özönlik alá. A bejáratl szemközt márványoltár és feszület áll; a terem közepén pedig egymás mellett két mesteri sarcophag, fehér carrarai márványból, Frigyes Vilmos és Lujza, fekvő szobraival. Fenséges egyszerűségénél fogva meghatározó e temetkezési hely.

A temetkezési helyről szólva nem hagyhatom említés nélkül. Berlinben egy betemetett sirkertet a külvárosi házak közé ékelve láttam; különös benyomást gyakorol az idegenre, zajos város részben, nagy bérházakkal körül épített, vas rácsos kertnek vélt területről, szomorúan magaslanak ki a sűrűn egymás mellett emelkedett sírhalmok, fekete vaskeresztek és márvány síremlékekkel, a mulandóságot jelképezik a nagy világváros zajában

KÖZGAZDASÁG.

Az én kaptárom.

Nem csak sokszor olvastam a méhészeti szaktekintélyek ide vonatkozó hasonló vélemény-nyilvánítását, hanem gyakorlatból is tudom, hogy a kaptárok egyik nagy baja azon körülmény, hogy a vasfélék (rács) nem nélkülözhetik, ami élegülés, vagy rozsdásodás folytán a méhek egészségére, de meg az abból következő romlás miatt, magára a méhészre is károsan hat. Ez és más okból is tanulmányoztam a Neiszer kaptárt, melyben semmi vas nincs s egyéb jó tulajdonságai mellett már ezért is ezt legjobbnak találtam a sok más nevék között. Kénytelen vagyok azonban abban is kifogásolandónak tartani azt, hogy 1. a fészkek aam kaávtal esyenlő; mert mikor a legnagyobb munkában a legtöbb méh elhal, nem szaporodhat oly mérvben a népesség, mint azt a kamra igényelné, 2. hogy a keretek oly nagyok, miszerint az országos méretű keretmőzből tíz ember is vehetne, addig egyet-egyet, míg a Neiszer-féle keretből venni csak egynek van arra elegendő pénze, 3. maga a dézsa is, melyhez a pergettyüt kiki maga is össze állíthatja, hasonlíthatlanul sokkal többbe kerül, a Neiszer kereteihez, mint az országos méretűhöz, sőt hamarabb kidől abból a lép is, mint ebből; de meg a vele bánás is sokkal nehezebb a nagy, mint a kis kerettel stb.

Mindezen s több hiányokon segitendő, átalakítottam az országos kereteket befo-gadó négyes kaptárt, a Neiszer rendszeréhez, következő módon.

A fészkek felül, a kamara alul van; mert hogy ez így több hasznat ad, oly bizonyított és tapasztalaton nyugvó tény, hogy aki ez ellen még tud valamit felhozni, az a saját járattanságáról állítja ki a bizonyítványt. Amde a választó deszkát nem a felső sor keret alá, hanem az alsó sor keret fölé alkalmazom. S teszem ezt azért, mert kamrául egy sor keret bőven elég

fiásításhoz pedig két sor keret tagadhatlanul szükséges.

A választó deszkát egészen a homlokfalig bedugom. A feljáratot egy annak közepén vésett 12 nsz. cm. lyukon átengedvén méheimnek csupán, mely minthogy rács nélkül való, legkevésbé sem akadályozza a himpor felhordást.

Van ugyan röplyuk, közvetlen a választó deszka fölött, tehát a fészek alján is, de ezt leginkább a tisztulási kirepülésnél, vagy olyankor nyitom meg, midőn rajzás nem várható, vagy éppen természetes rajt akarok kapni. Egyébkor mindig az alsó (közvetlen a fenékdészka fölötti) a kamra röplyuka áll nyitva.

A röplyukak úgy vannak alkalmazva, mint a Neiszer négyesén, két család számára egy kihuzható röplyukválasztóva, látva el, mi a család szétválasztása és egyesítésekor tesz kitűnő szolgálatot.

Kaptárom belmérete és berendezése im ez: a kiszabott közfalak egész magassága = 60 cm.

Minden közfal egy centiméternyire felül a tetőbe, alul meg a fenékdészka alá eresztetik, hogy el ne hajolhasson.

Közvetlen a tető alatt áll egy cm. széles, 5 mm. mély horgony (hút) a felső keretsor számára. Ezen horgony alsó szélétől 17 cm-nyire egy másik ilyen horgony a második sor keret befogadása végett. Ennek alsó szélétől ismét 17 cm-nyire van a harmadik horgony, melybe a választó deszka tolatik. A választó deszkát tartó horgonytól 2 cm-nyire jó a negyedik horgony, ez meg az alsó, vagy harmadik sor keretet fogadja be. A negyedik horgonytól már 18 cm-t mérünk s az így fenmaradó 1 cm. deszkavég, mint már említém, a fenékebe vésetik be. Ezáltal az alsó sor keret alatt 1 cm. hézag marad.

A választó deszka 1 ezos, vagyis 25 cm-éter vastag deszkából készül s két széle annyira gyalultatik, hogy éppen 5 mm. válla, vagy párkánya maradjon a horgonyban való tartózkodásra, így betolva, fölül is, alatta is 5 mm. hézag marad a méhek közlekedésére.

Mézleletéskor, továbbá egyébkor is, midőn rajt nem várhatunk, valamint télen az betolva van.

Ha azonban rajoztatni akarunk, vagy méheinket az őszi mézhordásra fokozott erővel akarjuk előkészíteni, ezt kihúzzuk s az alsó sor keretet ennek helyébe aggatjuk. Ekkor egy óriási üregű kaptárunk van (legtermészetesebb hasonlóságban a méhek által fölöttébb kedvelt rekosztelen parasztkashoz), melynek felső része a legfinomabb lépes mézzel telik meg.

Igy a fölöttébb alkalmatlan és sohasem biztos, mégis sok pénzbe kerülő rácsot nélkülözhetjük anélkül, hogy az országos méretű kaptártól eltérnénk, vagy Neiszer kaptárát alkalmazzuk, sőt nagyobb sikerre abban, mint ebben. Valamint az alsó sor keretet őszzsel kiszedve, a választó deszkát, ha az künn volt, tehát azt is betolva elérjük, hogy a hideget befogadó üreg nem felül, hanem a választó deszka által elszigetelve alul marad, mi a jó áttelelés egyik fő feltétele. Szóval kaptáromban mind az, ami a Berlepsch és Neiszer kaptárában jó

üzpontosítva, — a hiba pedig belőle kihagyva van.

Az így alkotott kaptárt, akár mürja készíttéssel, akár természetes rájokkal méhészkedjék valaki, mint ez idő szerint, az lemondottakból eléggé láthatólag legjobbat, mindenkinek a legmelegebb szeretettel ajánlom.

B. M.

Baromfi-tenyésztésünknek az utóbbi években tapasztalt öröndetes fellendülésével karöltve haladt a baromfi tenyésztési szakirodalom fokozatos fejlődése is. E téren hazánkban kétségtelenül az egyedüli helyet foglalja el a »Szárnyasaink« című baromfi tenyésztési szaklap, mely **Parthay**

Gézának az országos magyar gazdasági egyesület baromfi tenyésztési szakosztálya titkáranak szakavatott gondos szerkesztése mellett ezen számában egész sorozatát hozza a tenyésztő közönségre nézve szerfölött fontos, gyakorlatias irányú czikkeknél.

E közlönyre mint az okszerű baromfi tenyésztéssel járó nélkülözhetlen szaklapra hívjuk fel lapunk t. olvasóinak figyelmét.

A nevezett lap megrendelhető a »kiadó hivatalában« Budapest, Köztelek.

Előfizetési ára egész évre 4 frt. fél-évre 2 frt. Negyedévre 1 frt.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

HIRDETÉS.

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR

1891. május 4-től kezdve a Váltó-, Jelzálog- és Előlegkölcsönök után a kamatlábat 7°/_o-tólira, a Betéti kamatlábat pedig 5°/_o-tóliról 4¹/₂^o/_o-tólira leszállította azzal, hogy a tőkekamat-adót az intézet fizeti.

Alma- és krumpli-eladás.

Folyó hó 4-ikétől kezdve Id. Kondacs Sámuel úr házában (Piacztér) levő üzlethelyiségben igen szép és jó minőségű

Masánczky- és Prádasy-alma

klgr. 14—18—24—30 kr.-ért kapható.

Ugyanott krumpli raktáron tartatik kicsinyben és nagybani eladásra.

3-1

Szécsy János és Társa.

Kávéház-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a csizmadia-utcában 542. sz. a. Blaskó Sámuel-féle házban

KÁVÉHÁZAT és POLGÁRI ITALMÉRÉST

nyitok. Főtörekvésem oda irányul, hogy jó pincze, kitűnő konyha és szolid kiszolgáltatás által t. vendégeim pártolását kiérdemeljem, úgy, mint a »Sasban« azon törekedtem.

Abonement dél- és estebédre mérsékelt árak mellett.

Reggeli fehér kávé »nagy« 10 kr. — Fekete kávé »picolo« 7 kr.

Kiváló tisztelettel

SZEKULLA.

3-3

Eladó.

DÉRCZY ANTALNAK

Beliczey-uti házánál

egy tölgyfából készült teljesen jókarban levő

kukorica-gőré

jutányos áron eladó.

Megtekinthető s az arra nézve is felvilágosítás adatik a tulajdonosnál.

TANONCZ FÖLVÉTELIK.

Egy vagy két

TANONCZ

jó feltételek mellett **fölvételek**

Kluzmann Tódor

szoba- és olaj-festőnél

B.-SZARVASON. 3-1

Rogozsán János

nyerges és kárpitós.
B.-Szarvason.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy lakásomat MARSAL DÁNIEL úr házába helyeztem át, ahol szakmámba vágó mindenféle munkát elvállalok és pontosan eszközlök kocsí festés- és fényezését, továbbá kocsí-ülés, diván s madracz akár javítását, akár ujonnan elkészítését.

Tisztelettel

Rogozsán János.

1-3

Első magyar

gazdasági gépgyár részvénytársulat

ezelőtt: GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH

BUDAPESTEN, KÜLSŐ VACZI-UT 7.

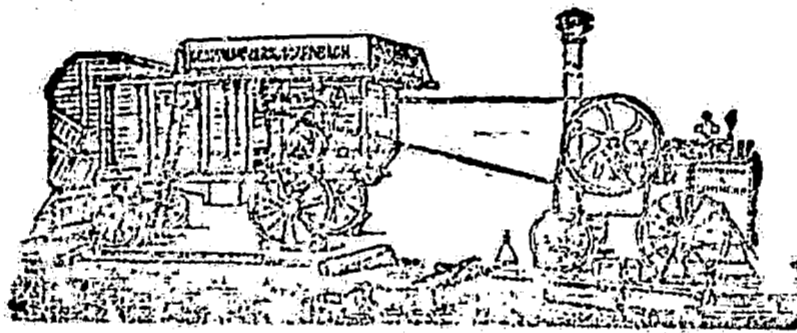
Lóvonatu vasuti állomás. Az osztrák-magyar államvasut indóházától 10 percz távolságban.

A legkedvezőbb feltételek mellett pontosan és olcsón szállít magyar készítményű mindennemű gazdasági gépeket, mint járgányos cséplőkészleteket, gabonarostákat s egyéb mezőgazdasági czikkeket és

gőzcséplőgépeket.

Különösen ajánlja szabad szeges rendszerű, legújabb szerkezetű s legpontosabb kivitelű gőzcséplőgépeit. Teljes jótállás.

- Legelőnyösebb berendezés.
- 3 1/2, 4 és 6 lóerejű mozgonyokhoz és mozgonyokkal.
- A magoknak legtökéletesebb kicséplése, kitűnő tisztítása és osztályozása mellett.

- Szén-fűtésnél kell 200-250 300-350 klg. szén (faaranylag) 14 óra alatt.
- Szalmafűtésnél kell 5-7 kéve szalma 100 kiesé . kévénél
- Csepiesi képesseg 5-7000, 9-10,000 közepnagyisagu kéve 1 nap alatt.

Verőléczes gőzcséplőgépek vasszerkezettel

6, 8, 10 lóerejű fa-, szén-, szalmafűtési mozgonyokhoz s mozgonyokkal.

S i r k ö v e k o l c s ó n .

NYÁCSIK SOMA UTÓDA

első temetkezési intézete B.-Szarvason.

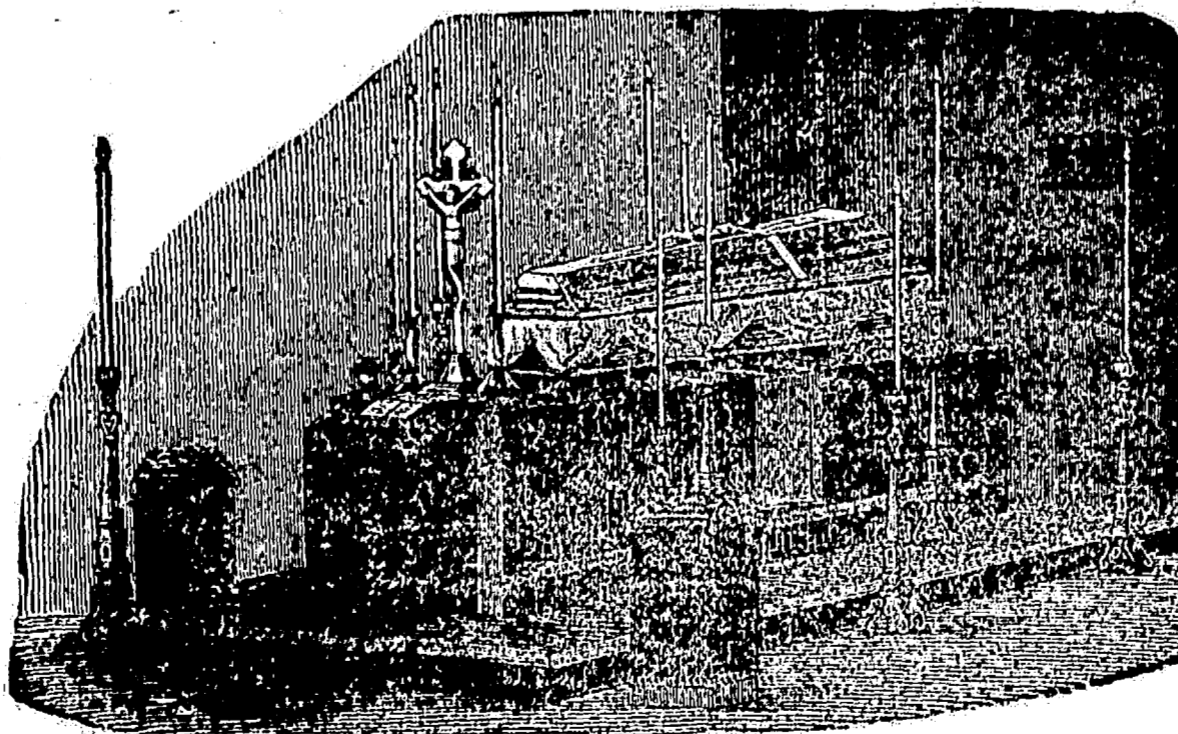
RENDEZ

egyszerű és diszes temetéseket,

mérsékelt árait

figyelembe ajánlja.

Minden temetéshez megfelelő diszitések.

RAKTÁRON

több, mint 60 drb különféle

FA- és ÉRCZ-koporsó,

koszorúk és szallagok,

valamint légmentesen zárt dupla

üveges érckoporsók.

S i r k ö v e k o l c s ó n .

S i r k ö v e k o l c s ó n .

S i r k ö v e k o l c s ó n .

A tavaszi és nyári idényre.

Van szerencsém tudatni a t. közönséggel, hogy bevásárlási utamból visszatérve, üzletemet következő cikkekkel dúsán felszereltem, u. m.

Diszített és diszítetlen

női-, leány- és gyermek-kalapokkal

Mindenféle divat-díszek, szallagok, csipkék,

NAP- ÉS ESERNYŐK

Női-, férfi és gyermek-czipők, dús választékban,
Ingek, kéz elők, gallérok, nyakkendők, kesztyűk, Miederek, halcsont- és aczállal.

A kedvelt növénydrót Miederek elárusítását is volt szerencsém megszerezni.

BRAUN JÓZSEF ÉS FIA CZÉG

uri, női- és gyermek-bakanacs gyártmányainak

egész raktárát tetemesen leszállított áron megvettem,
és azokat minden elfogadható áron eladom.

Becsés látogatásért esdve maradok alázattal

Wolfmann Minna.

3-3

U j ü z l e t

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Hageter Gusztáv úrnak a helybeli piacon özv. Bergerné úrnő házában eddig fennállott

férfi- és női-divatárú üzletét

átvettem és azt a jelenkor kívánalmái szerint a

legújabb divat árúkkal

teljesen felszereltem.

Midőn a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem, egyszersmind ígérem, hogy legfőbb törekvésem leend kívánalmaikat minden tekintetben a legelőnyösebben kielégíteni.

Teljes tisztelettel

BESENCZKY KÁLMÁN

4-4

U j ü z l e t